

Sivistysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain 4 ja 5 a §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain 4 ja 5 a §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 58/2018 vp): Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitussihteeri Juha Post, opetus- ja kulttuuriministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Timo Meling, työ- ja elinkeinoministeriö
- neuvotteleva virkamies Kirsi Päivänsalo, sosiaali- ja terveysministeriö
- opetusneuvos Teijo Koljonen, Opetushallitus
- etuuspäällikkö Piia Kuusisto, Kansaneläkelaitos

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
- Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry
- Suomen Lukiolaisten Liitto
- Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi opintotukilakia ja lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annettua lakia siten, että opintotukeen ja koulumatkatukeen oikeuttaviksi opinnoiksi katsotaan perusopetuslaissa säädetyn oppivelvollisuusiän ylittäneille järjestetty perusopetus. Kyseinen opiskelu katsotaan päätoimiseksi, jos opintojen laajuus olisi vähintään 22 kurssia lukuvuodessa.

Työttömyysturvalakiin tehtäisiin lisäksi opintotukea koskevan lainsäädännön muutoksista johtuva muutos päätoimisen opiskelun määritelmään.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2018.

Valiokunnan mietintö SiVM 4/2018 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esitetyillä muutoksilla opintotuki- ja koulumatkatukioikeus laajenevat oppivelvollisuusiän ylittäneille järjestettyyn perusopetukseen. Esityksellä parannetaan yhdenvertaisuutta siten, että perusasteen opintoihin saisi opintotukea myös muissa oppilaitoksissa kuin kansanopistoissa. Valtaosa perusopetuksen aikuisopiskelijoista on kotoutujia.

Valiokunta pitää sekä yhteiskunnan että yksilöiden kannalta tärkeänä, että jokaiselle turvataan mahdollisuus perusasteen tutkintoon ja sitä kautta syntyvään jatko-opintokelpoisuuteen. Jokaiselle on taattava taloudelliset edellytykset hankkia itselleen osaamista ja koulutusta, sillä ne ovat nyky-yhteiskunnassa välttämättömyys työmarkkinoilla pärjäämiselle. Esitetty uudistus on valtiontalouden näkökulmasta pieni, mutta voi olennaisesti kohentaa vailla perusasteen tutkintoa olevan väestön usein vaikeaa asemaa työmarkkinoilla.

Nyt esitetty laajennus opintojen aikaisiin tukioikeuksiin on täsmätoimenpide yhden väliinputoajaryhmän tilanteen korjaamiseksi. Asiantuntijakuulemisessa tuotiin esille toive tarkastella ja kehittää koulumatkatukea kokonaisuutena. Tätä työtä voitaisiin tehdä esimerkiksi ammatillisen koulutuksen uudistuksesta johtuen.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella sivistysvaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sivistysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 58/2018 vp sisältyvät 1.,2.,3. ja 4. lakiehdotuksen.

Helsingissä 15.6.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuomo Puumala kesk
varapuheenjohtaja Sari Multala kok
jäsen Li Andersson vas
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Jukka Gustafsson sd
jäsen Kimmo Kivelä sin
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Mikaela Nylander r
jäsen Pekka Puska kesk

Valiokunnan mietintö SiVM 4/2018 vp

jäsen Sami Savio ps
jäsen Jani Toivola vihr
jäsen Pilvi Torsti sd
jäsen Raija Vahasalo kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Lahtinen